

13-06 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen, hierna te noemen de NVO

Het College van Toezicht, hierna te noemen het College, bestaande uit L.C. Mulder, G.J. van Egmond, C.P. Dijkstra, N. Rombout-van Wamelen, S. Hartmann-Passau, M.E. Kroon en J.C.A.M. Meijs beraadslaagt en besluit in voltallige samenstelling.

Het College heeft het volgende overwogen en beslist omtrent de door de heer A. en mevrouw B., hierna te noemen resp. klager, klagster en/of klagers, ingediende klacht tegen mevrouw C., hierna te noemen verweerster.

1 Het verloop van de procedure

Op 8 november 2013 ontvangt het College een klachtschrift d.d. 3 november 2013 met tien bijlagen van klagers. Het College verklaart de klacht ontvankelijk. Aan verweerster wordt op 28 november 2013 verzocht om verweer te leveren. Het College verleent verweerster op haar verzoek uitstel voor verweer tot 26 januari 2014. Op 24 januari 2014 ontvangt het College een verweerschrift d.d. 23 januari 2014 met acht genummerde en meerdere ongenummerde bijlagen van verweerster. Op 6 februari 2014 reageert klager op het verweerschrift. Het College neemt klagers reactie als repliek op in het dossier en stuurt een afschrift naar verweerster. Het College verzoekt partijen op 10 februari 2014 om voor een hoorzitting te verschijnen op 16 april 2014. Verweerster reageert op 12 maart 2014 bij wijze van dupliek op de repliek. De hoorzitting vindt plaats op 16 april 2014 in aanwezigheid van partijen en van hun ondersteuners. Van de hoorzitting is een verslag op hoofdlijnen gemaakt dat aan het dossier is toegevoegd. Het College acht zich met de inhoud van het klacht- en het verweerschrift en de re- en dupliek en met hetgeen door partijen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht voldoende geïnformeerd en besluit om uitspraak te doen.

2 De feiten en het verloop van de gebeurtenissen

Eind november 2012 verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming (de Raad) de rechter om de minderjarige dochter X. van klagers en de minderjarige dochter Y. van klager en een andere partner (hierna te noemen: de dochters van klagers) voor een periode van twaalf maanden onder toezicht te stellen en om voor hen een machtiging uit huis plaatsing (uhp) te verlenen voor de duur van zes maanden. Aan het raadsonderzoek dat tot de verzoeken aan de rechter leidt nemen twee raadsonderzoekers deel, een juridische deskundige, verweerster als gedragsdeskundige en de teammanager. Klagers zijn van mening dat verweerster in haar professionele handelen meerdere artikelen van de Beroepscode (Bc) heeft geschonden en zij dienen een klacht in bij het College van Toezicht.

3 De klachten

Klagers verwijten verweerster samengevat het volgende.

I Schending van art. 7 en art. 25 van de Beroepscode NVO (Bc). Verweerster verenigt zich met de conclusie van het MDO dat voor X. en Y. onder toezicht stelling en uithuisplaatsing moet worden verzocht. Verweerster verenigt zich met de inhoud van de raadsrapportage waarin wordt gesteld dat de verwachting is dat klagers niet in staat zullen zijn om tegemoet te komen aan de

behoefden van X. op het gebied van haar sociaal emotionele ontwikkeling. Over klaagster wordt in de rapportage enerzijds opgenomen dat de kenmerken voor de diagnose 'depressie' niet langer aanwezig zijn en in de eindconclusie anderzijds dat klaagster een depressie heeft.

Verweerster merkt deze contradictie niet op.

Verweerster verenigt zich met deze conclusie en met deze bevindingen terwijl zij klagers noch de kinderen heeft gezien en ook geen interactie tussen klagers en de kinderen heeft kunnen beoordelen. Verweerster kon op het moment van het opstellen van de onderzoeksvragen niet volstaan met het zich op de hoogte stellen van de situatie door middel van verslaggeving van derden. Zij had zich persoonlijk een beeld moeten vormen van mogelijke problemen, sterke punten en perspectief voordat in het MDO de onderzoeksvragen werden geformuleerd.

Zij had een professionele relatie moeten aangaan. Verweerster verschuilt zich achter de werkwijze van de Raad.

Ook indien verweerster geen eindverantwoordelijkheid voor de raadsvisie draagt is verweerster niet alleen verantwoordelijk voor het afgebakende gebied van haar persoonlijke beroepsmatige handelen maar strekt haar verantwoordelijkheid verder. Ook in teamverband dient de code van de beroepsgroep gerespecteerd te worden en verweerster is daar als vertegenwoordiger van de beroepsgroep verantwoordelijk voor. Zij dient aan het teamverband niet mee te werken als daar onregelmatigheden voorkomen die in strijd met de code zijn. In verweersters oordeel of het gezamenlijke oordeel is aan het belang van de zorgvuldigheid niet voldaan, blijkende uit het op afstand doen van onderzoek, het niet afwegen van belangen van minderjarigen, het ontbreken van een juiste motivering van de oordelen of visie, de niet transparante wijze van communiceren over de rechten en plichten van verweerster en cliënten, en de dwang en drang die door leden van het team zijn uitgeoefend.

II Schending van art. 19, art. 6 lid 2Bc.

De rol en de bevoegdheden van de gedragsdeskundige is aan klagers noch door middel van documenten noch mondeling meegedeeld. Daardoor is het aan klagers niet duidelijk geworden wat zij van verweerster konden verwachten en wat mogelijk de gevolgen van het handelen van verweerster konden zijn. Als verweerster geen persoonlijke werkrelatie met klagers en hun kinderen is aangegaan terwijl zij toch professionele handelingen als orthopedagoog heeft verricht is art. 19 Bc van toepassing waarin staat dat de vastgestelde opdracht aan de cliënt ter kennis moet worden gebracht.

Het recht op tuchtrechtspraak is aan klagers lange tijd bemoeilijkt doordat over verweerster of helemaal geen of onvolledige gegevens werden verstrekt.

4 Het verweer

Verweerster voert met betrekking tot de bovenbeschreven klachtonderdelen het volgende aan.

Verweerster was als orthopedagoog lid van de NVO tot en met 31 december 2013. Zij was tot 1 april 2013 als gedragsdeskundige werkzaam bij de Raad. Op het onderzoek betreffende de dochters van klagers is het Kwaliteitskader 2009 van toepassing. Daarin is de werkwijze van de Raad vastgelegd. In dit Kwaliteitskader wordt aangegeven dat de Raad multidisciplinair werkt teneinde zorg te dragen voor een zorgvuldig raadsonderzoek en raadsadvies c.q. besluit. Onder de verantwoordelijkheid van de teamleider kan een multidisciplinair team worden ingeschakeld. In het multidisciplinair overleg (mdo) heeft de gedragsdeskundige een adviserende rol voor wat betreft het vaststellen van de onderzoeksvragen bij aanvang van het onderzoek. Diezelfde consulterende en adviserende rol heeft de gedragsdeskundige bij het mdo naar aanleiding van het door de raadsonderzoeker opgestelde en te bespreken rapport voor de definitieve

besluitvorming. Het handelen van de gedragsdeskundige in dit kader is tevens gebonden aan de gedragscode van de beroepsgroep. Voor dit aspect draagt de gedragsdeskundige verantwoordelijkheid voor zijn/haar handelen. De gedragsdeskundige wordt geacht binnen deze kaders de eigen verantwoordelijkheid als beroepsbeoefenaar in te vullen in overeenstemming met de beroepscode.

Op 5 september 2012 heeft het Crisis Interventie Team (CIT) van BJz de Raad verzocht om een spoed voorlopige ots en een machtiging uhp voor de duur van drie maanden voor X. en Y. vanwege een ernstige bedreiging in hun geestelijke en zedelijke belangen. De bedreiging was volgens het CIT op dat moment gelegen in het gedrag en de gedachtegang van klager, zijn verleden en zijn psychische problematiek en de angst dat hij zou decompenseren. De verblijfplaats van de kinderen is op dat moment onbekend voor zowel de Raad als voor de beide moeders. Het spoedteam van de Raad heeft vanwege deze zorgen een verzoek ingediend tot ots, vooraf te gaan door een vots voor drie maanden, en tot machtiging uhp in een pleeggezin voor BJz, voor de duur van de ots. De rechter heeft de verzoeken gehonoreerd. Verweerster is niet als gedragsdeskundige of op enigerlei andere wijze betrokken geweest bij het spoedonderzoek. Hierna is een regulier onderzoek opgestart. Verweerster is als gedragsdeskundige betrokken geweest bij het mdo in dit onderzoek. In het mdo is de zaak inhoudelijk besproken, zijn de onderzoeksvragen vastgesteld en is, op basis van consensus, een onderzoeksplan opgesteld aan de hand van informatie uit het verzoek om onderzoek door BJz en de inhoud van het dossier naar aanleiding van een raadsonderzoek dat in september 2010 plaatsvond naar het gezin. De raadsonderzoekers hebben het onderzoek uitgevoerd. Zij hebben gesprekken met klagers en met X. en met de moeder van X. gevoerd. Met Y. hebben zij geen gesprek gevoerd vanwege haar zeer jonge leeftijd. De raadsonderzoekers hebben tevens informanten benaderd. De ingewonnen informatie is door de raadsonderzoekers in een voorlopig rapport verwerkt dat is besproken in een besluitvormend mdo, waarbij de raadsonderzoekers, een juridische deskundige en verweerster aanwezig waren. In dit mdo zijn de eindconclusies en het besluit vastgesteld. Verweerster heeft de gelegenheid genomen om het rapport inhoudelijk te corrigeren. De raadsonderzoekers hebben de opmerkingen vanuit het mdo verwerkt in het conceptrapport. In een laatste mdo zijn door de raadsonderzoekers, verweerster en de juridische deskundige de laatste punten besproken. Verweerster was en is, in haar functie als gedragsdeskundige, van oordeel dat het rapport op deugdelijke wijze is tot stand gekomen en dat de bevindingen de conclusies en het besluit kunnen dragen. Met klagers en de kinderen of anderen dan de leden van het mdo heeft zij gezien haar rol en functie geen contact gehad. Klagers hebben de gelegenheid gehad en gebruikt om op het rapport te reageren. Het definitieve rapport is aan partijen en aan de rechtbank gezonden.

I In het onderhavige geval is geen sprake geweest van een professionele werkrelatie als bedoeld in art. 4 lid 2 Bc. Er is bij klagers geen sprake geweest van een hulpvraag aan verweerster gericht op onderzoek, behandeling, advisering of begeleiding en evenmin aan enig andere raadsmedewerker. Verweerster is werkzaam geweest bij de Raad en heeft uitsluitend deelgenomen aan het mdo in het raadsonderzoek. Zij heeft gedurende het reguliere onderzoek adviserende handelingen verricht in het mdo, teneinde als team in gezamenlijkheid te kunnen beoordelen of sprake is van een dussdanige ontwikkelingsbedreiging dat een definitieve kindbeschermingsmaatregel noodzakelijk is. Zij heeft geen diagnostische werkzaamheden verricht naar of bij klagers dan wel bij X. en Y., zij heeft hen niet behandeld of begeleid en evenmin op basis van een hulpvraag van henzelf aan hen geadviseerd.

Als gedragsdeskundige is verweerster verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen inbreng en advisering. Zij heeft de verantwoordelijkheid om de kwaliteit en de herkomst van de informatie die zij middels de raadsonderzoekers ten behoeve van haar advisering ontvangt, te beoordelen danwel te toetsen. Het is aan verweerster om de randvoorwaarden te creëren

waaronder zij, zonder de kinderen of klagers gezien of gesproken te hebben, tot advisering kan komen op een wijze waarbij haar betrokkenheid op een professioneel zorgvuldige wijze is gewaarborgd. Verweerster heeft geen persoonlijk contact gehad met klagers of hun dochters, hetgeen ingevolge de Bc geen vereiste is, nu middels een drietal randvoorwaarden een zorgvuldige en professionele betrokkenheid van verweerster als gedragsdeskundige geborgd was. Ten eerste is dat gebeurd doordat verweerster in mdo vragen heeft gesteld aan de raadsonderzoekers teneinde de kwaliteit van de informatie te toetsen.

Ten tweede werd het regulier onderzoek uitgevoerd door twee raadsonderzoekers die al langere tijd voor de Raad werkzaam zijn. Zij zijn bekwaam en functioneren naar behoren. Verweerster had reeds lange tijd een goede samenwerkingsrelatie met beide raadsonderzoekers, waardoor zij bekend was met hun functioneren en de wijze waarop zij onderzoeken verrichten. Zij had dus geen reden om te twifelen aan de kwaliteit of de volledigheid van de informatie die door de raadsonderzoekers werd verschaft.

Ten derde is er bij de Raad structureel en verplicht sprake van scholing, deskundigheidsbevordering, intervisie en functioneringsgesprekken van de raadsmedewerkers, waarmee wordt beoogd om de kwaliteit van het functioneren van de raadsmedewerkers op peil te houden. Daarnaast wordt er regelmatig aandacht besteed aan het functioneren van het mdo en wordt het belang van de onderzoeken, de informatie en de informatieoverdracht aan de andere leden van het overleg benadrukt.

Klagers verwijten verweerster dat zij een contradictie in de rapportage niet opmerkt. Naar de mening van verweerster is daar geen sprake van. Door de psychiater wordt aangegeven dat de depressie duidelijk is verminderd, hetgeen inhoudt dat de depressie op dat moment dus nog in bepaalde mate aanwezig is.

Klagers verwijten verweerster dat in de rapportage wordt gesteld dat klagers pedagogisch onmachtig zijn en niet de kwaliteiten bezitten om een peuter op te voeden. Klagers geven een eigen interpretatie aan de beantwoording van de onderzoeksvraag. Er wordt in de rapportage gesteld dat ouders op dit moment niet in staat zijn om X. stabiliteit te bieden en te stimuleren. Er wordt niet aangegeven dat klagers permanent niet in staat worden geacht om X. op te voeden. De Raad was zeker niet van mening dat de kinderen langdurig uit huis geplaatst dienden te worden. In de rapportage is opgenomen dat de Raad van mening is dat binnen de ots moet worden gekeken naar een terugplaatsing van X. en Y. in de thuissituatie. Hieruit kan tevens worden afgeleid dat klagers niet permanent niet in staat worden geacht om hun dochters op te voeden.

II Klagers verwijten verweerster dat de raadsonderzoekers klagers niet hebben geïnformeerd over de rol van de gedragsdeskundige en dat zij daarover niet open zijn geweest. De klacht dient niet ontvankelijk te worden verklaard aangezien dit klachtonderdeel geen betrekking heeft op handelingen of gedragingen die door verweerster zijn verricht.

Aan klagers is meermalen, zowel bij de start als gedurende het onderzoek, uitleg gegeven over de werkwijze van de Raad, waarbij expliciet is aangegeven dat er in multidisciplinair teamverband (met een gedragskundige en indien nodig met een juridisch deskundige) wordt gewerkt en alle besluitvorming in dit multidisciplinaire verband plaatsvindt. Door de Raad is bij brief van 7 september 2012 aan klagers bericht dat de Raad op verzoek van BJZ onderzoek zal gaan doen naar de opvoedingssituatie van de kinderen. Over de werkwijze van de Raad is informatie verschaft met de brochure 'Over de Raad voor de Kinderbescherming' en 'Als opvoeden een probleem is' bij deze brief. De raadsonderzoeker heeft, in een antwoord op een email met vragen van klager, aangegeven dat bij de Raad volgens vaststaande onderzoeksmethodiek wordt gewerkt waarin de ontwikkeling van de kinderen, de opvoedingssituatie, de hulpverlening en de mogelijkheden centraal staan. Tevens zijn de onderzoeksvragen aan klager kenbaar gemaakt en is aangegeven dat tijdens het onderzoek

door de raadsonderzoekers nauw wordt samengewerkt met een gedragsdeskundige en een juridisch deskundige en dat alle besluiten in dit multidisciplinaire teamverband worden genomen. Klagers verwijten de Raad dat verweersters persoons- en lidmaatschapsgegevens lange tijd niet of niet volledig bekend zijn geworden bij klagers.

Eerst op 2 september 2013 heeft klager aan de regiodirecteur van de Raad een verzoek om informatie over gegevens van verweerster gericht. Op 10 oktober 2013 is klager bericht over de gegevens van verweerster.

Gedurende haar aanstelling bij de Raad heeft verweerster nooit een bericht bereikt dat om bekendmaking van meer dan de in de raadsrapportage opgenomen persoonsgegevens werd verzocht. De ontvangst van het klachtschrift was het eerste bericht van klagers dat verweerster heeft bereikt. Verweerster had haar gegevens desgevraagd verstrekt aan klagers. Indien klaagster eerder dan bij klachtschrift had vernomen van de grieven van klagers dan had zij open gestaan voor een persoonlijk gesprek met klagers om haar handelen toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden

5. De beoordeling van de klachten

Met betrekking tot het eerste klachtonderdeel overweegt het College als volgt.

Klagers verwijten verweerster, onder verwijzing naar art. 7 en art. 25 Bc, dat zij onzorgvuldig heeft gehandeld doordat zij zich verenigt met bevindingen en conclusies in de Raadsrapportage terwijl zij geen professionele relatie is aangegaan met klagers en hun kinderen. Klagers verwijten verweerster dat zij zich verschuilt achter de werkwijze van de Raad. Klagers verwijten verweerster meer in het bijzonder dat in de rapportage wordt gesteld dat klagers pedagogisch onmachtig zijn en niet de kwaliteiten bezitten om een peuter op te voeden en dat zij een contradictie in de rapportage niet opmerkt.

Het College stelt vast dat verweerster als gedragsdeskundige in het MDO van de Raad in een consultatieve rol optrad en dat klagers over de werkwijze van de Raad en over de rol van verweerster bij aanvang van het onderzoek en op meerdere andere momenten zijn geïnformeerd. Het College stelt vast dat verweerster over haar aandeel in het onderzoek gemotiveerd verweer voert, onder meer door aan te voeren dat het onderzoek volgens de werkwijze voorgeschreven in het Kwaliteitskader 2009 is uitgevoerd, dat zij in het mdo vragen heeft gesteld aan de raadsonderzoekers teneinde de kwaliteit van de informatie te toetsen en dat zij geen redenen had om te twijfelen aan de bekwaamheid van de raadsonderzoekers met wie zij in dit onderzoek samenwerkte. Het verwijt inhoudende dat verweerster een professionele relatie met klagers en hun dochters had moeten aangaan en dat verweerster zich verschuilt achter de werkwijze van de Raad is derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat in de rapportage wordt gesteld dat klagers ten tijde van het onderzoek niet in staat worden geacht om X. op te voeden. Het verwijt inhoudende dat verweerster zich verenigt met de bevinding in de rapportage dat klagers onmachtig zijn en niet de kwaliteiten bezitten om een peuter op te voeden is derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat in de rapportage als bevinding van de psychiater wordt weergegeven dat de depressie van klaagster verminderde. Het College stelt vast dat van een contradictie geen sprake is wanneer in de rapportage elders wordt vermeld dat er bij klaagster sprake is van een depressie. Het verwijt inhoudende dat verweerster een contradictie niet opmerkt is derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat verweerster zich in redelijkheid op het standpunt kon stellen dat de rapportage op deugdelijke wijze tot stand kwam en dat de bevindingen de conclusies en het besluit kunnen dragen.

Klachtonderdeel I is derhalve ongegrond.

Met betrekking tot het tweede klachtonderdeel overweegt het College als volgt.

Klagers verwijten verweerster dat de raadsonderzoekers klagers niet hebben geïnformeerd over de rol van de gedragsdeskundige en dat zij daarover niet open zijn geweest. Het College vat het verwijt van klagers op als volgt.

De Beroepscode verklaart in art. 5 op het beroepsmatig handelen van de pedagoog een aantal bepalingen van toepassing die meebrengen dat de pedagoog de uit de beroepscode voortvloeiende verplichtingen, ongeacht de juridische vorm waarin de dienstverlening van de pedagoog gestalte heeft gekregen, nakomt jegens de cliënt. Het College dient in het verband van het voornoemde verwijt van klagers derhalve te toetsen of verweerster de op haar rustende verplichting om als een zorgvuldig pedagoog jegens klagers en hun dochters te handelen is nagekomen.

Het College stelt vast dat verweerster gemotiveerd betoogt dat en hoe klagers over de werkwijze van de Raad en over haar rol en aandeel daarin zijn geïnformeerd, onder meer door aan te voeren dat aan klagers meermalen, zowel bij de start als gedurende het onderzoek, uitleg is gegeven over de werkwijze van de Raad en dat daarbij expliciet is aangegeven dat er in multidisciplinair teamverband (met onder meer een gedragskundige) wordt gewerkt en dat alle besluitvorming in dit multidisciplinaire verband plaatsvindt; dat door de Raad bij brief van 7 september 2012 aan klagers is bericht dat de Raad op verzoek van BJz onderzoek zal gaan doen naar de opvoedingssituatie van de kinderen waarbij over de werkwijze van de Raad informatie is verschaft met de brochure 'Over de Raad voor de Kinderbescherming' en 'Als opvoeden een probleem is'; dat de onderzoeksvragen aan klager kenbaar zijn gemaakt en dat daarbij is aangegeven dat tijdens het onderzoek door de raadsonderzoekers nauw wordt samengewerkt met een gedragsdeskundige en een juridisch deskundige en dat alle besluiten in dit multidisciplinaire teamverband worden genomen. Het College stelt vast dat verweerster zich in redelijkheid op het standpunt kan stellen dat klagers over haar rol en aandeel in het onderzoek zorgvuldig zijn geïnformeerd. Het verwijt van klagers, door het College opgevat als bovenbeschreven, is derhalve ongegrond.

Het College stelt vast dat verweerster in de raadsrapportage als gedragsdeskundige wordt opgevoerd als 'drs. C.'. Het College stelt vast dat verweerster zich, door aldus informatie over haar persoon te verschaffen, in dit opzicht toetsbaar heeft opgesteld.

Het College stelt vast dat de Raad bij wege van de regiodirecteur klagers op hun verzoek d.d. 2 september 2013 op 10 oktober 2013 heeft geïnformeerd over de gevraagde gegevens van verweerster. Het College stelt voorts vast dat verweerster eerst bij gelegenheid van de ontvangst van de klacht vernam van klagers verwijt dat nadere gegevens over haar persoon voor klagers moeilijk waren te verkrijgen. Het College stelt vast dat verweerster zich naar aanleiding van de klacht toetsbaar heeft opgesteld, onder meer door voor een hoorzitting te verschijnen terwijl zij vanwege pensionering vanaf 1 januari 2014 geen lid NVO meer was. Het College stelt voorts vast dat mevrouw [erratum d.d. 24072014] D., ter zitting aanwezig op verzoek van verweerster, en werkzaam bij de Raad, verklaarde dat de Raad de ondertekeningswijze van een raadsrapportage zal aanpassen.

Het verwijt van klagers dat aan hen het recht op tuchtrechtspraak lange tijd is bemoeilijkt doordat over verweerster of helemaal geen of onvolledige gegevens werden is derhalve ongegrond.

Het klachtonderdeel is derhalve in alle opzichten ongegrond.

6 Uitspraak

Dit alles overwegende komt het College van Toezicht tot de volgende uitspraak.

Klachtonderdeel I en II zijn ongegrond.

Aldus gedaan de 15^e juni 2014 door het College van Toezicht.

Mevrouw mr. drs. L.C. Mulder, voorzitter

Mevrouw mr. N. Jacobs, ambtelijk secretaris